

תיבה 1.1

על רווקות, נישואין וגירושין¹

הגדרות והסברים:

שיעור נישואין גולמי: מספר מקרי הנישואין שהתרחשו באוכלוסייה באזור גאוגרפי נתון בשנה מסוימת, ל-1,000 נפש באוכלוסייה ממוצעת של אותו אזור גאוגרפי במשך אותה שנה.

שיעור גירושין גולמי: מספר מקרי הגירושין שהתרחשו באוכלוסייה באזור גאוגרפי נתון בשנה מסוימת, ל-1,000 נפש באוכלוסייה ממוצעת של אותו אזור גאוגרפי במשך אותה שנה.

בעשורים האחרונים אנו עדים בעולם המערבי לתופעה של ירידה בשיעורי הנישואין, עלייה בגיל הנישואין, עלייה בשכיחות של זוגות שחיים יחד ללא מסגרת נישואין (קוהביטציה) ועלייה בשיעורי הגירושין. תופעה זאת אינה פוסחת גם על ישראל. עם זאת, בהשוואה למדינות ה-OECD שיעורי הנישואין בישראל גבוהים.

(א) נישואין וגירושין בישראל ובמדינות ה-OECD לפי מאפיינים שונים

שיעור הנישואין הגולמי בישראל בשנת 1970 היה 8.9 ל-1,000 נפש באוכלוסייה. בשנת 2009 ירד שיעור זה ל-6.5 ל-1,000 נפש. במקביל, באותן שנים עלה שיעור הגירושין הגולמי מ-0.8 ל-1.9 ל-1,000 נפש באוכלוסייה בהתאמה.

הירידה בשיעור הנישואין הגולמי והעלייה בשיעור הגירושין הגולמי מאפיינים הן את כלל האוכלוסייה והן את בני הדתות השונות, לבד מהאוכלוסייה המוסלמית שבה נרשמה עלייה בשיעור הנישואין הגולמי עד לאמצע שנות ה-90 (10.5 לאלף) ומאז החלה ירידה והשיעור הגיע ל-7.9 ל-1,000 באוכלוסייה בשנת 2009.

משנות ה-70 ועד 2009 ירד שיעור הנישואין הגולמי במדינות ה-OECD וגם בישראל.

שיעור הנישואין הגולמי בישראל בשנת 2009 היה מהגבוהים במדינות ה-OECD, ועמד על 6.5 ל-1,000 נפש. ירידה חדה בשיעורי הנישואין התרחשה במדינות כמו הונגריה ופורטוגל. עם זאת, הירידה בשיעורי הנישואין אינה מעידה בהכרח שיש פחות זוגות מבעבר אלא שמסגרת הזוגיות השתנתה.

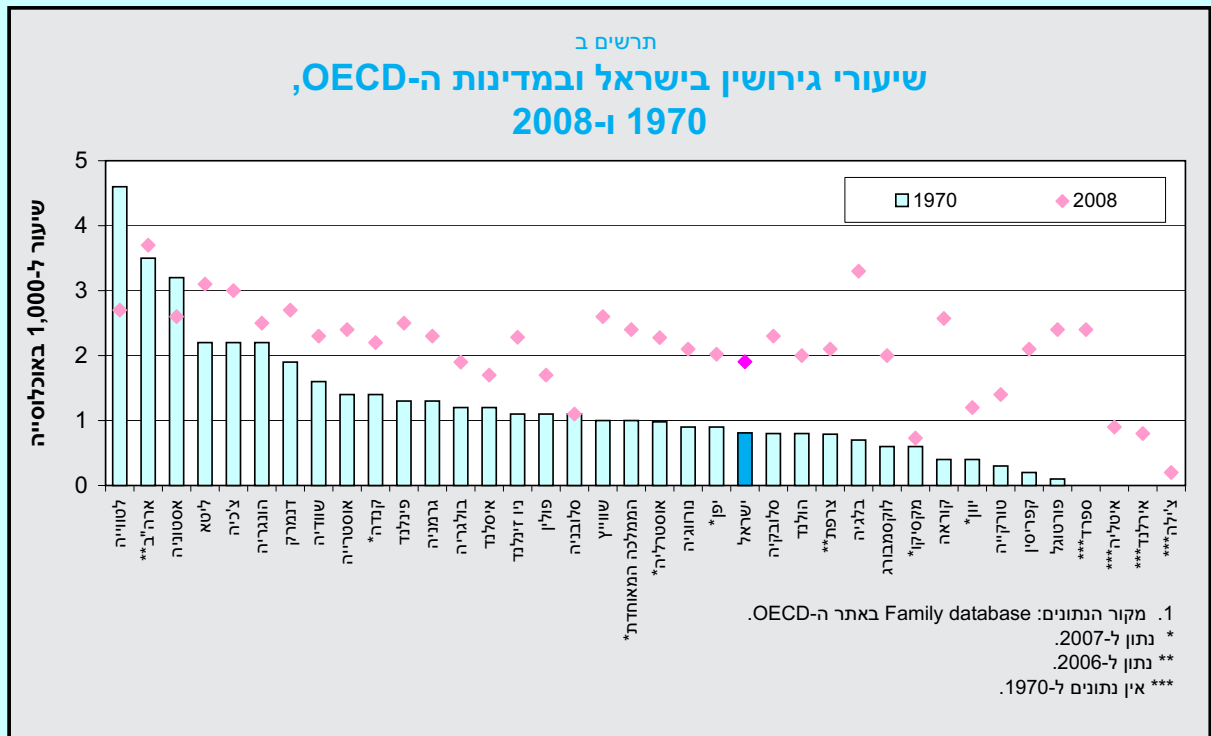
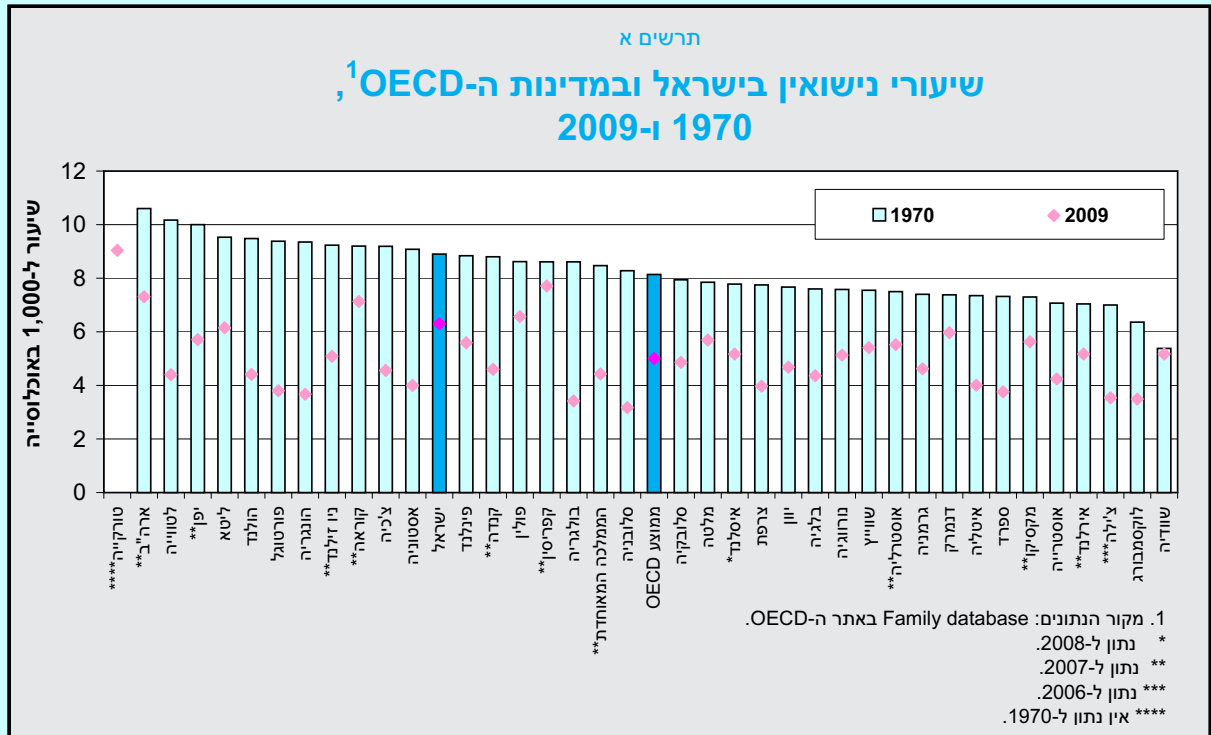
במקביל, משנות ה-70 ועד 2008, עלה שיעור הגירושין הגולמי ברוב מדינות ה-OECD (למעט לטווייה ואסטוניה שבהן שיעורי הגירושין היו גבוהים יותר בשנות ה-70). בישראל, בשנת 2008, שיעורי הגירושין היו נמוכים יחסית לשאר המדינות ועמדו על 1.8 ל-1,000 נפש באוכלוסייה.

למרות ששיעורי הגירושין עלו באופן משמעותי מאז שנות ה-70, לא הייתה לכך השפעה על משך שנות הנישואין. הזמן הממוצע שבו אנשים נותרו נשואים, עד לגרושיהם, עמד בממוצע באיטליה, בסלובניה ובספרד על כ-15 שנים, כאשר הממוצע הכללי הוא 10-15 שנים. בישראל, בשנת 2008, עמד הזמן הממוצע לנישואין על 12 שנים.

בין השנים 1970 עד 2008, עלה ממוצע הגיל של הגברים שנישאו לראשונה בישראל מ-25.0 ל-27.5. במקביל, באותן שנים עלה ממוצע הגיל של נשים שנישאו לראשונה מ-21.7 ל-24.7. פער הגילים בין גבר

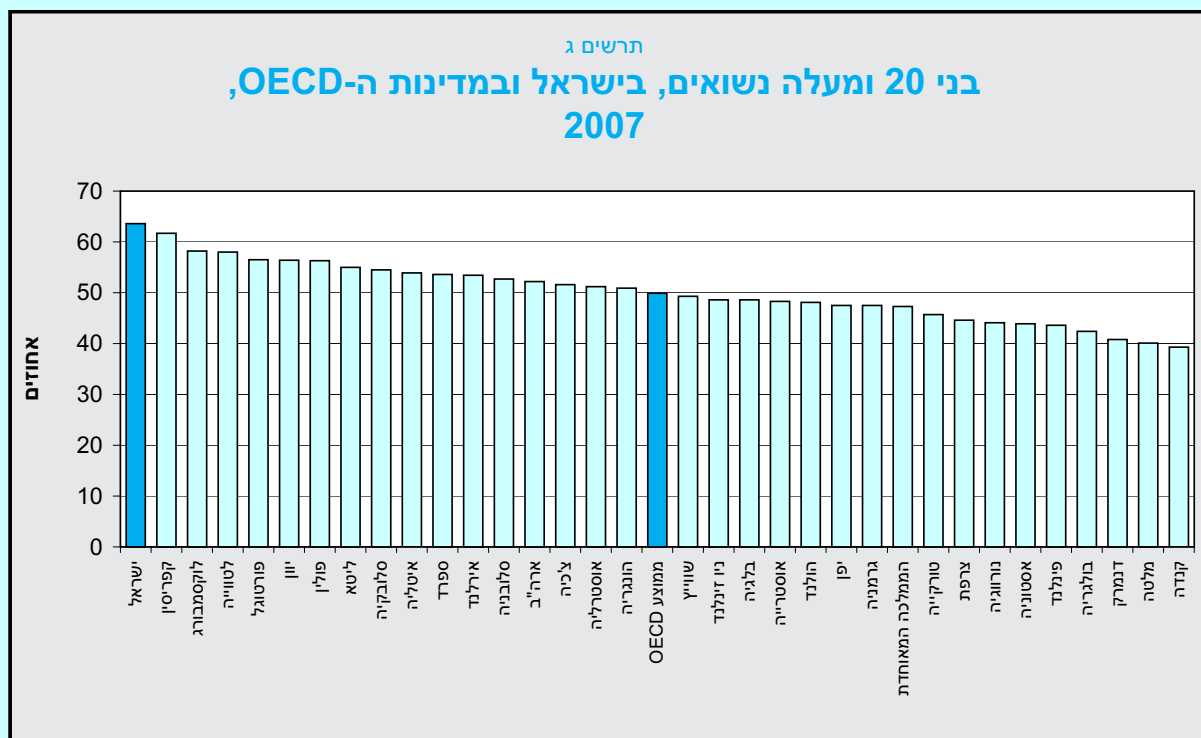
1 הנתונים בתיבה זו הופקו על ידי גף משקי בית, נישואין ופריון בלמ"ס.

לאישה שנישאו לראשונה בשנת 2008 היה נמוך יותר בקרב יהודים ביחס לשאר הדתות (2.2 שנים בקרב יהודים לעומת 4.8 שנים בקרב נוצרים ומוסלמים).

ב) דחיית הנישואין בישראל

מ-1970 ועד 2008 קיימת מגמה של דחיית הנישואין. דחיית הנישואין מתבטאת בעלייה באחוז הגברים הרווקים בגילים 25-29 בישראל (מ-29% ל-59%) ובעלייה של אחוז הרווקות בישראל באותם גילים (מ-13% ל-37%). גם בקבוצת הגיל 45-54 בשנים 1970 ועד 2008 עלה אחוז הגברים הרווקים מ-2.9% ל-5.5%. במקביל, באותן שנים, עלה אחוז הרווקות בנות 45-54 מ-1.9% ל-6.4%. בשנת 2007, אחוז הנשואים בני 20 ומעלה בישראל (גברים ונשים) היה הגבוה ביותר בהשוואה למדינות ה-OECD.²

ג) נישאים לראשונה ביחס לכלל הנישאים

חלקם היחסי של הנישאים לראשונה מכלל הנישאים בישראל ירד מ-91% ב-1970 ל-88% בשנת 2008. בהשוואה למדינות ה-OECD חלקם היחסי של הנישאים לראשונה בישראל גבוה.

2 הנתונים עבור ישראל נכונים לשנת 2007. הנתונים עבור מדינות ה-OECD נכונים עבור שנים שונות (2000-2007). ראו Family database באתר ה-OECD. <http://www.oecd.org/dataoecd/50/15/42294323.xls>

